

Akkoord.
W 24

TER BESLISSING
Aan
de minister

Directie Financiële
Markten

Persoonsgegevens

nota

Gewijzigde nota n.a.v. verslag en nota van wijziging W24

Aanleiding

U heeft vragen gesteld bij de nota naar aanleiding van het verslag bij de Wijzigingswet financiële markten 2024 (W24) (eerdere nota in bijlage 4). Om samenloopproblemen met andere wetsvoorstellen te voorkomen is het daarnaast nodig gebleken om een nota van wijziging te sturen.

Beslispunten

1. Wij adviseren u in te stemmen met de nieuwe versie van de nota naar aanleiding van het verslag en de nota van wijziging, en daartoe de volgende stukken te ondertekenen:
  - o de aanbiedingsbrief aan de voorzitter van de Tweede Kamer (bijlage 1);
  - o de nota naar aanleiding van het verslag (bijlage 2);
  - o de toelichting bij de nota van wijziging (bijlage 3).
2. Graag uw akkoord voor het openbaar maken van de voorliggende nota en nota FM 164534 (bijlage 4), conform de beleidslijn Actieve openbaarmaking nota's. Omliggende delen worden voorafgaand aan openbaarmaking onzichtbaar gemaakt.

Kernpunten

- Wij hebben uw opmerkingen op de eerdere versie van de nota naar aanleiding van het verslag als volgt verwerkt. De bijgewerkte teksten vindt u ook onderaan deze nota.
- In de beantwoording is toegelicht dat wij onverzekerdheid monitoren in onze contacten met de verzekeringssector, o.b.v. de Solidariteitsmonitor van het Verbond voor Verzekeraars en door scherp te letten op maatschappelijke signalen. Daarnaast is toegevoegd dat wij bij eventuele signalen in gesprek gaan met betrokkenen. In de beantwoording stond al dat wij hierover tevens in contact blijven met de AFM en DNB (p. 2).
- U gaat nader in op de gevolgen van de aanscherping van de trustdienst 'optreden als bestuurder' voor individuen (p. 3-4). U antwoordt dat de wetwijziging inderdaad gevolgen kan hebben voor individuen omdat de reikwijdte van de Wet toezicht trustkantoren 2018 (Wtt 2018) in potentie wordt verbreed. De wetwijziging verduidelijkt dat het leveren van bestuursdiensten via constructies waarbij een arbeidsovereenkomst wordt

Datum

7 maart 2024

Notanummer

2024-0000199069

Bijlagen

1. Aanbiedingsbrief
2. Nota n.a.v. verslag
3. Nota van wijziging
4. Nota FM 164534

gebruikt ook als trustdienst worden aangemerkt. Zo wordt omzeiling van de Wtt 2018 tegengegaan.

- U verwijst naar de recente Kamerbrief waarin u aankondigt de evaluatie van de Wet toezicht trustkantoren 2018 met twee jaar uit te stellen. U schrijft u dit mede doet om de gevolgen van deze wetswijziging te evalueren (p. 5).
- Wij adviseren u om niet nader in te gaan op de AF/KLM-bonus (p. 9). De leden van de D66-fractie vragen niet naar de bonus van de voorzitter van AF/KLM maar naar uitbreiding van de reikwijdte van het bonusverbod tijdens staatsteun naar niet-financiële ondernemingen. De bonus van de voorzitter van AF/KLM wordt slechts ter referentie genoemd. Om die reden stellen we voor het te laten bij de beantwoording van de vraag. Gelet op de verwijzing door de vragenstellers naar de KLM-casus maakt de laatste zin van de beantwoording voor de volledigheid duidelijk dat het afwegingskader bij steunverzoeken van individuele ondernemingen is toegepast bij het steunpakket van KLM. Bij dit afwegingskader wordt wederkerigheid verwacht van de gesteunde onderneming.
- De nota van wijziging bevat een aantal wetstechnische verbeteringen, die nodig zijn vanwege samenloop met andere wijzigingswetten. De wijzigingen hebben geen beleidsmatige of financiële consequenties.

Toelichting

Inhoud W24

- W24 is een verzamelwet met verschillende onderwerpen op het terrein van de financiële markten:
  - aanscherpingen van de regels voor trustkantoren;
  - uitbreiding van het bonusverbod bij staatssteun;
  - verplichte instemming van DNB voor herverzekeringscontracten waarbij activa worden overgedragen;
  - verplichte verklaring van geen bezwaar (vvgb) van DNB voor de beursgang van een verzekeraar;
  - kleine beleidsmatige of technische wetswijzigingen.

Communicatie

Een aantal van de onderwerpen uit de nota naar aanleiding van het verslag, zoals bonussen en hypotheekrekeningen, hebben geregeld de aandacht van de media. Indien nodig wordt een spreeklijn opgesteld.

Politiek/bestuurlijke context

Niet van toepassing.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.

Bijlage: Wijzigingen in nota n.a.v. verslag (onderstreepte passages zijn toegevoegd)

(On)verzekerbare (p. 2-3)

Het stemt [de leden van de D66-fractie] positief dat de regering, naar aanleiding van het advies dat de Afdeling advisering van de Raad van State heeft uitgebracht over de Wijzigingswet, heeft besloten om het onderdeel over tuchtrecht voor verzekeraars te laten vervallen. Dat roept bij deze leden de vraag op hoe de regering kijkt naar uitsluiting door verzekeraars, ook indirect door reclame-uitingen. Ziet de regering waarde in verplichte aansluiting bij het Verbond van Verzekeraars, die afspraken hebben gemaakt om uitsluiting tegen te gaan, of andere waarborgen om dit te bereiken, en is de regering bereid om dit mee te sturen bij de verbetermaatregelen waar de minister voor Rechtsbescherming de Kamer na de zomer over zal informeren?

[...]

Net als mijn ambtsvoorganger houd ik de ontwikkelingen in de verzekeringsmarkt nauwlettend in de gaten omdat ik het belangrijk vind dat mensen zich kunnen verzekeren tegen uiteenlopende risico's en omdat negatieve effecten kunnen optreden als specifieke reclame-uitingen leiden tot vergaande premiedifferentiatie. Dit doe ik onder meer door voortdurend in contact te blijven met de verzekeringssector, op basis van de jaarlijkse Solidariteitsmonitor die het Verbond van Verzekeraars opstelt en door scherp te letten op eventuele (maatschappelijke) signalen over onverzekerbare risico's. Bij signalen over onverzekerbaarheid gaan we met betrokkenen in gesprek, zoals bijvoorbeeld recent met sekswerkers. Ook met de Autoriteit Financiële Markten en De Nederlandsche Bank onderhoud ik contact over ontwikkelingen in de verzekeringsmarkt. Het risico bestaat dat verzekerden met een relatief laag risico zich concentreren bij bepaalde verzekeraars en hoog-risicoverzekerden bij andere verzekeraars. Dit kan de solidariteit van het verzekeringstelsel ondermijnen. In het uiterste geval zou het er zelfs toe kunnen leiden dat bepaalde groepen in de maatschappij zich niet meer kunnen verzekeren voor bepaalde risico's omdat de premies voor hen te hoog worden. Dit vind ik onwenselijk.

In dat kader ben ik dan ook positief over de zelfregulering die vanuit de verzekeringssector hierover tot stand is gekomen in de vorm van de Gedragscode Verzekeraars. Hiermee hebben de aangesloten verzekeraars zich geëngaat om te zorgen dat zoveel mogelijk mensen risico's financieel af kunnen dekken en zullen zij zich inspannen om te voorkomen dat mensen tegen hun wil onverzekerd zijn. Verzekeraars hebben nog steeds ruimte om zich te richten op specifieke doelgroepen, maar zij letten erop dat dit niet leidt tot onverzekerbaarheid van anderen. De jaarlijkse Solidariteitsmonitor ondersteunt hierbij. Tot op heden is daaruit niet gebleken dat sprake is van problematische ontwikkelingen in de spreiding van premies.¹

Wijzigingen trustkantoren (p. 3-5)

De aanscherping van de definitie van "optreden als bestuurder" zien de leden van de D66-fractie als positief, temeer omdat deze leden de uitkomsten van het onderzoek dat SEO Economisch Onderzoek heeft gedaan naar illegale trustkantoren kennen. Daarom vragen deze leden welke gevolgen de aanscherping van de definitie heeft voor individuen die volgens de nieuwe definitie optreden als bestuurder en een trustdienst verlenen, maar op dit moment nog niet onder de Wet toezicht trustkantoren (Wtt 2018) vallen. Concreet vragen deze leden of dezelfde diensten verleend kunnen blijven worden of dat deze aanscherping betekent dat illegale trustkantoren niet langer kunnen optreden als bestuurder.

---

¹ "Datagebruik weinig tot geen invloed op premiedifferentiatie", *verzekeraars.nl*, 21 oktober 2022.

De aanscherping van de definitie van "optreden als bestuurder" breidt de definitie van trustdienst a in potentie uit.

Het SEO-rapport over illegale trustdienstverlening concludeert dat sommige trustdienstverleners de Wtt 2018 omzeilen door een arbeidsovereenkomst met vennootschappen aan te gaan.² In de Wtt 2018 wordt gesproken over het zijn van bestuurder in opdracht van een cliënt, en sommige bestuurders interpreteren dit zo dat een arbeidsovereenkomst hier niet onder valt. De Wtt 2018 heeft echter altijd beoogd om een bestuurdersdienst die wordt geleverd door een arbeidsovereenkomst onder de reikwijdte te laten vallen. Dit omdat er materieel geen onderscheid is tussen een arbeidsovereenkomst met een vennootschap of het zijn van bestuurder in opdracht van een vennootschap. Daarom wordt het opdrachtbeginsel in het onderhavige voorstel geschrapt, om deze omzeiling niet meer mogelijk te maken.

In de recente Kamerbrief over het uitstel van de evaluatie van de Wtt 2018 heb ik uw Kamer geschreven dat deze aanscherping in potentie de reikwijdte van de Wtt 2018 verbreedt.³ Wanneer individuen de trustdienst 'het zijn van bestuurder' leveren middels een arbeidsovereenkomst, dan vallen deze personen volgens de letter van de wet onder de Wtt 2018. Dit geldt vooral wanneer een persoon bestuursdiensten beroeps- of bedrijfsmatig bestuursdiensten levert aan meerdere cliënten. Een trustdienstverlener moet volgens artikel 11 Wtt 2018 twee dagelijks beleidsbepalers in dienst hebben. Dit betekent dat individuen geen trustdiensten mogen leveren. Met deze aanscherping wordt verduidelijkt dat het niet mogelijk is voor individuen om op te treden als bestuurder als dit kwalificeert als een trustdienst – wat in principe al het doel was van de Wtt 2018.

[...]

De leden van de GroenLinks-PvdA-fractie vragen of de regering bereid is een jaar na invoering van de aanscherping van de definities aan de Kamer te rapporteren in hoeverre met het aanscherpen van definities ontwijkingsgedrag (op basis van 'creatieve interpretatie' van definities) volledig is uitgebannen, of welke verdere stappen op dit punt nog nodig zijn.

DNB houdt toezicht op de naleving van de Wtt 2018. Bij de totstandkoming van de Wtt 2018 heeft mijn ambtsvoorganger toegezegd de voortgang in de trustsector te monitoren, onder andere om te kijken of trustdienstverlening niet in de illegaliteit verdwijnt.⁴ Ook informeert DNB mij jaarlijks over de ontwikkelingen in de trustsector en de naleving van de Wtt 2018. DNB doet dit in haar jaarlijkse zbo-verantwoording. Ik zal DNB vragen om daarbij stil te staan bij de effecten van de aanscherping op de handhaving van illegale trustdienstverlening. Mede naar aanleiding hiervan kijk ik of verdere stappen nodig zijn.

Daarnaast wordt de evaluatie van de Wtt 2018 met twee jaar uitgesteld, onder andere om deze aanscherping te kunnen evalueren. Daarbij merk ik op dat het volledig uitbannen van omzeiling van de Wtt 2018 haast onmogelijk is. Dit geldt niet alleen voor de Wtt 2018 maar voor wet- en regelgeving in het algemeen. Kwaadwillenden blijven op zoek naar manieren om wet- en regelgeving te ontwijken en ontduiken. Ik blijf, samen met de toezichthouder, proberen om dit te voorkomen.

² Kamerstukken II 2020/21, 32545, nr. 144.

³ Kamerstukken II 2023/24, 32545, nr. 201.

⁴ Kamerstukken II 2020/21, 32545, nr. 144.

TER BESLISSING
Aan
de minister

Zie nog enkele opmerkingen
5-11/26/2

Directie Financiële
Markten

Persoonsgegevens

nota

W24: nota naar aanleiding van het verslag

Datum
13 februari 2024

Notanummer
2024-0000164534

Bijlagen
1. Aanbiedingsbrief
2. Nota n.a.v. verslag

Aanleiding

De vaste commissie voor Financiën heeft op 20 december 2023 verslag uitgebracht over de Wijzigingswet financiële markten 2024 (W24). In bijgevoegde nota naar aanleiding van het verslag worden de vragen uit het verslag beantwoord.

Beslispunten

1. Wij adviseren u in te stemmen met de nota naar aanleiding van het verslag, en daartoe de volgende stukken te ondertekenen:
  - de aanbiedingsbrief aan de voorzitter van de Tweede Kamer (bijlage 1);
  - de nota naar aanleiding van het verslag (bijlage 2).
2. Graag uw akkoord voor het openbaar maken van de voorliggende nota, conform de beleidslijn Actieve openbaarmaking nota's. Omliggende delen worden voorafgaand aan openbaarmaking onzichtbaar gemaakt.

Kernpunten

- W24 is een verzamelwet met verschillende onderwerpen op het terrein van de financiële markten:
  - aanscherpingen van de regels voor trustkantoren;
  - uitbreiding van het bonusverbod bij staatssteun;
  - verplichte instemming van DNB voor herverzekeringscontracten waarbij activa worden overgedragen;
  - verplichte verklaring van geen bezwaar (vvgb) van DNB voor de beursgang van een verzekeraar;
  - kleine beleidsmatige of technische wetswijzigingen.
- De fracties van GroenLinks-PvdA, VVD, D66, BBB en CDA hebben vragen gesteld over het wetsvoorstel. Uw antwoorden worden onder het kopje Toelichting samengevat.

Toelichting

- D66 merkt op dat de wettelijke verankering van tuchtrecht voor verzekeraars na kritiek van de Raad van State uit het wetsvoorstel is gehaald, en suggereert een aansluitingsplicht bij de zelfregulering van het Verbond van Verzekeraars. U geeft aan hier geen meerwaarde in te zien, omdat veruit de

meeste verzekeraars al zijn aangesloten en er geen signalen zijn van onwenselijk hoge premies of uitsluiting van bepaalde groepen.

- U geeft aan dat de aanscherping van de trustdienst 'optreden als bestuurder' ook geldt voor bestaande constructies (D66).
- Veel partijen stellen vragen over het voorstel om belastingadviezen op te nemen in de dienstverleningsdossiers van een trustkantoor. U geeft onder meer aan dat een totaalverbod op belastingadvies door trustkantoren niet proportioneel is, omdat DNB door de voorgestelde verplichting goed genoeg kan beoordelen of een trustkantoor zich aan de Wtt 2018 houdt, en dat u met DNB in gesprek blijft om dit te monitoren (GL-PvdA). Op verzoek van het CDA gaat u in op de samenhang met de regels over het melden van onwenselijke fiscale constructies bij de Belastingdienst (DAC 6).
- GroenLinks-PvdA vraagt of u alle ambtelijke adviesstukken met betrekking tot een verbod op belastingadvies voor trustkantoren openbaar wilt maken. U antwoordt dat de Kamer reeds over een aantal nota's beschikt en dat u nagaat of er oudere nota's over dit onderwerp zijn die u kunt delen.
- D66 vraagt naar de mogelijkheid van uitbreiding van het bonusverbod bij staatssteun naar niet-financiële ondernemingen, zoals KLM. U geeft aan hiervoor geen aanleiding te zien.
- U geeft in reactie op GroenLinks-PvdA aan voor welke problematiek de vygb voor beursgang van een verzekeraar een oplossing kan bieden. Hoewel er zich in het verleden geen concrete problemen hebben voorgedaan, schrijft u dat de vygb niettemin noodzakelijk is om de stabiliteit van de verzekeraar en de belangen van polishouders te beschermen.
- D66 vraagt naar de wettelijke maatregelen over klimaatrisico's in de financiële sector. U geeft aan dat verschillende Europese regels deze risico's proberen te mitigeren. Ook verwijst u naar de verkenning en de publieke consultatie over aanvullende klimaatmaatregelen voor de financiële sector.
- In reactie op D66 schrijft u dat finfluencers die bemiddelen vergunningplichtig zijn, en licht u toe wat de AFM doet om consumenten tegen mogelijke misleidende praktijken te beschermen.
- Naar aanleiding van een vraag van D66 licht u toe dat voor sandbox-regimes voor innovaties in de financiële sector specifieke wettelijke uitzonderingen nodig zijn. U licht toe dat de toezichthouders innovatie accommoderen binnen de grenzen van de wet, bijvoorbeeld met de InnovationHub.
- Het CDA vraagt om opties te onderzoeken waarmee het voor starters met een studieschuld eenvoudiger wordt om een hypotheek af te sluiten, en om een voorstel hiervoor aan de Kamer voor te leggen. In reactie hierop geeft u, mede namens de ministers van BZK en OCW, aan dat de regering de leennormen voor 2024 heeft geactualiseerd en dat er voor de weging van studieleningen een nieuwe systematiek geldt. Verdere verruiming acht u onverantwoord. U geeft ook aan dat u de suggesties van het CDA om de leennormen op een andere wijze te verruimen ertoe zouden leiden dat de kans te groot wordt dat huishoudens te hoge hypotheeklasten aangaan, waardoor ze in de betalingsproblemen komen. U geeft aan dat u daarom niet bereid bent om deze mogelijkheden verder te onderzoeken.

Communicatie

Een aantal van deze onderwerpen, zoals bonussen en hypotheekisen, hebben geregeld de aandacht van de media. Indien nodig wordt een spreeklijn opgesteld.

Politiek/bestuurlijke context

Niet van toepassing.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.